

Aloite Brobölen padon purkamisesta

445/11.05.02/2019

KV § 78

Valtuusto 9.9.2019

Heikki Vestman ja 27 muuta valtuutettua jättivät aloitteen, jossa he ehdottavat, että kunta ryhtyy toimenpiteisiin Brobölen padon purkamiseksi.

Liite

Liite 1/ 78. § KV: Aloite

Päätös

Valtuusto merkitsi aloitteen tiedoksi.

Tekninen valiokunta 26.01.2021 § 11

Valmistelija: Kunnanpuutarhuri Kari Ojamies, kari.ojamies(at)sipoo.fi

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Heikki Vestman ja 27 muuta allekirjoittanutta jättivät aloitteen (liite 1), jossa esitetään, että kunta ryhtyy toimenpiteisiin Brobölen padon purkamiseksi ja korvaamiseksi pohjakynnyksillä sekä Brobölen kosken palauttamiseksi vaelluskaloille sopivaksi nousu- ja lisääntymispaikaksi.

Sipoonjoessa elää luontaisesti lisääntyvä ja erittäin uhanalainen meritaimenkanta. Sipoonjoen Natura-alueen perustamisen merkittävimpiä syitä oli Sipoonjoen taimenen suojelu. Lisääntymis- ja poikassoraikkojen kunnostuksen lisäksi vaelluskalojen suojelussa keskeistä on vaellusesteiden poistaminen.

Erityisesti toiminnasta poistetut mylly, saha ja voimalaitospadot ovat perusteettomia nousuesteitä. Patorakennelmien poistaminen on keskeinen toimenpide, jotta vanhat koskenpohjat vapautuvat nousu- sekä lisääntymis- ja kutualueiksi. Muun muassa Vantaan kaupunki on vapauttanut osittain Tikkurilankosken vanhan padon helpottaakseen meritaimenen nousua Keravan joessa.

Sipoonjoessa sijaitsee vanha Brobölen myllyn pato, jonka Sipoon kunta omistaa. Padon tarkoitus on nykyään lähinnä vaikuttaa vedenpinnan korkeuteen. Vastaava vaikutus saavutettaisiin pohjaan rakennettavilla kynnyksillä. Kalojen nousua helpottamaan on rakennettu kalatie, jota kunnan on tarkoitus kunnostaa. Kalatien toimivuudesta ei ole takeita.

Vastauksena aloitteeseen Tekniikka ja ympäristö -osaston Katu- ja viheralueet-yksikkö esittää seuraavaa:

Tekniikka ja ympäristö -osaston Katu- ja viheralueet-yksikkö on hakenut avustusta vaelluskalakantojen elvyttämistoimenpiteisiin Maa- ja

metsätalousministeriön vaelluskalakantojen elvyttämishjelma NOUSU:sta otsikolla: Brobölen padon kalataloudellinen ja tulvasuojelullinen korjaus-/ohitushanke (Liite 2). Hakemukseen liittyen on pyydetty lausunto Uudenmaan elinkeino -ja liikenne- ja ympäristökeskukselta (Liite 3) sekä museovirastolta (Liite 4). Maa- ja metsätalousministeriö päättää avustusten myöntämisestä alkuvuodesta 2021.

Lisäksi on valmisteltu esiselvitystä, jonka tarkoituksena on tarkastella ja vertailla Brobölen padon kunnostusmenetelmiä. Tähän mennessä kootun tiedon perusteella mahdollisia kunnostusratkaisuja on kaksi.

(1) Padon purkaminen ja koskialueen kunnostaminen on luonnonmukainen vaihtoehto.

(2) Toinen vaihtoehto on nykyisen kalatien korjaaminen kokonaan niin, että pato voidaan pääosin edelleen säilyttää ja koskialue kunnostaa. Hankkeen peruslähtökohtana on sekä kalojen ja muun eliöstön vapaan liikkuvuuden turvaaminen, alueen luonnon monimuotoisuuden ja elinympäristöjen lisääminen sekä tulvasuojelun edellyttämien toimenpiteiden määrittely. Lisäksi padon muinaisjäännösasema tulee selvittää.

Rahoituspäätöksen selvittyä ja esiselvityksen valmistuttua tuodaan Brobölen padon kunnostus vaihtoehdot teknisen valiokunnan päätettäväksi.

Esittelijä	Tekninen johtaja Myllyvirta Ilari
Ehdotus	Tekninen valiokunta päättää antaa asiasta yllä olevan mukaisen vastauksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle.
Käsittely	
Päätös	Tekninen valiokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Kunnanhallitus 16.02.2021 § 49

Esittelijä	Kunnanjohtaja Grannas Mikael
Ehdotus	Kunnanhallitus merkitsee vastineen tiedoksi. Lisäksi kunnanhallitus antaa asian valtuustolle tiedoksi ja esittää, että aloite on täten loppuun käsitelty.
Käsittely	
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Valtuusto 15.03.2021 § 25

131/11.06.03/2021

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto merkitsee vastineen tiedoksi ja päättää, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Käsittely**Päätös**

Valtuusto merkitsi vastineen tiedoksi ja päätti, että aloite on täten loppuun käsitelty.